
Van:
Verzonden: woensdag 14 mei 2025 11:14
Aan: Raadsgriffier Heemstede
Onderwerp: FW: Zienswijze Binnenweg 160
Bijlagen: Zienswijze plannen asielopvang Binnenweg 160 - 6 mei 2025.pdf

Dag collega's,

Bijgaande brief is mede gericht aan de raad.

gr

Aanwezig: maandag t/m vrijdag
0627842320 | @heemstede.nl

Van:
Verzonden: dinsdag 13 mei 2025 08:54
Aan: (Wethouder) <wethouder. @heemstede.nl>
Onderwerp: Zienswijze Binnenweg 160
Urgentie: Hoog

Geachte

Ik stuur bijgaand namens 37 direct omwonenden en 39 winkeliers van de Binnenweg onze zienswijze op het plan om van de Binnenweg 160 een opvanglocatie te maken.

De gemeente wil haar verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de Spreidingswet en de opvang van asielzoekers. Wij respecteren dat streven en begrijpen dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle gemeenten om een goede opvang te organiseren en wij zijn er trots op dat onze gemeente deze verantwoordelijkheid aandurft. Echter de wijze waarop dit gaat is in strijd met alle beginselen van behoorlijk bestuur. Door middel van deze zienswijze adresseren wij gezamenlijk onze gedeelde, serieuze zorgen en bedenkingen tegen het voorgenomen besluit van de gemeente om de locatie Binnenweg 160 voor te dragen als mogelijke opvanglocatie voor asielzoekers. De bedenkingen en zorgen zien op 5 afzonderlijke aspecten genummerd I t/m V. De omwonenden zullen zich met alle mogelijke (juridische) middelen verzetten tegen deze locatie en deze belofte kan de Gemeente Heemstede overbrengen aan het COA.

Deze zienswijze bevat diverse vragen en verzoeken aan de Gemeente en wij verzoeken vriendelijk dat hier spoedig op gereageerd wordt (zeker gezien de informatieavond op 21 mei). Ik stuur u dit bericht rechtstreeks en ook naar alle leden van de Gemeenteraad Heemstede omdat onze zorgen en vragen niet voldoende worden geadresseerd en beantwoord via flexwonen@heemstede.nl. Daarnaast hebben alle inwoners van Heemstede het recht om te weten welke fractie(s) het plan om van de Binnenweg 160 een opvanglocatie te maken, steunt of steunen.

Als de plannen niet zullen wijzigen zullen we daarnaast namens alle winkeliers van de Binnenweg verzoeken om planschade gaan indienen bij de Gemeente Heemstede en hiervoor juridische procedures gaan voeren.

Wij zouden graag met u in overleg treden om het bovenstaande en bijgaande te bespreken.

Met vriendelijke groet,
Mede namens 37 omwonenden en 39 winkeliers van de Binnenweg 160

Ik stuur u dit bericht op persoonlijke titel en hieronder treft u mijn contactgegevens

Zienswijze voorgenomen besluit asielopvang Binnenweg 160

De gemeente wil haar verantwoordelijkheid nemen voor de uitvoering van de Spreidingswet en de opvang van asielzoekers. Wij respecteren dat streven en begrijpen dat het een gedeelde verantwoordelijkheid is van alle gemeenten om een goede opvang te organiseren en wij zijn er trots op dat onze gemeente deze verantwoordelijkheid aandurft. Echter de wijze waarop dit gebeurt is in strijd met alle beginselen van behoorlijk bestuur. De omwonenden zullen zich met alle mogelijke (juridische) middelen verzetten tegen deze locatie en deze belofte kan de Gemeente overbrengen aan het COA.

Met deze brief maken wij als bewoners onze zienswijze kenbaar tegen de voorgenomen realisatie van een asielzoekerscentrum (AZC) aan de Binnenweg 160 in Heemstede. De beoogde locatie is onverantwoord en wij verzoeken om heroverweging van de locatiekeuze. Ter toelichting het volgende.

Na de informatiebijeenkomst op 25 maart jl. is er echter onder de omwonenden van het perceel Binnenweg 160 veel onrust, verbazing en zorg ontstaan. De gemeente is niet transparant over de vorderingen van de besluitvorming, de gemeente verstrekt (bewust) onjuiste informatie aan haar inwoners teneinde zo min mogelijk weerstand te ontvangen en de inspraak-momenten zijn puur voor de vorm opgetuigd.

Door middel van deze zienswijze adresseren wij gezamenlijk onze gedeelde, serieuze zorgen en bedenkingen tegen het voorgenomen besluit van de gemeente om de locatie Binnenweg 160 voor te dragen als mogelijke opvanglocatie voor asielzoekers. De bedenkingen en zorgen zien op 5 afzonderlijke aspecten, hieronder genummerd I t/m V.

I. Monumentale status

De gemeente heeft het oude postkantoor – tot grote tevredenheid en geruststelling van onder meer een zeer groot aantal inwoners van de gemeente én de cultuurhistorische verenigingen – de gemeentelijke monumentenstatus toegekend. De gemeente heeft zowel naar de aard van het pand (oud postkantoor) als de culturele aspecten die het pand herbergt en kenmerkt (zowel wederopbouw-architectonisch als door de in goede staat aanwezige, inpandige kunst) het pand als zeer waardevol beoordeeld voor de gemeente Heemstede. Wij zijn er als bewoners trots op dat de gemeente, ondanks de bezwaar- en beroepsprocedures door de eigenaar van het pand, voet bij stuk heeft gehouden om het pand van sloop te behoeden en als monument te behouden.

Voor de goede orde brengen wij u in herinnering dat het oude postkantoor aan de Binnenweg 160 een bijzonder hoge cultuur-historische betekenis toekomt. Het enkele gegeven dat het pand is ontworpen als postkantoor en vervolgens jarenlang als zodanig dienst heeft gedaan voor de inwoners van Heemstede (en omgeving) is vanuit de huidige tijdgeest bezien reeds op zichzelf van historische betekenis. Postkantoren kennen we thans niet meer. Het pand is ontworpen door de betekenisvolle Nederlandse architect Dirk Greiner die er een markant karakter aan heeft gegeven. Het ontwerp getuigt daarnaast onder meer van de naoorlogse periode waarin het is ontworpen door de aanwezigheid van schuilkelder ter bescherming van de inwoners van ons dorp. Uniek en waardevol. Door de rapportages die door erfgoeddeskundigen Mooi Noord-Holland en Bureau Wim van Wagt reeds enige jaren geleden én opnieuw in 2021 zijn opgemaakt over de cultuur-historische waarde van het pand en de daarin aanwezige (schilder- en beeldende) kunst van Nederlandse bodem (die in goede staat verkeert!) is nog eens benadrukt dat er mooie historische kunst en cultuur verloren zou gaan wanneer het pand wordt gesloopt. Dit is nog eens extra duidelijk geworden in het rapport van Stichting Dorp, Stad en Land (een onafhankelijke deskundigenorganisatie met erfgoedexperts uit Zuid-Holland) van 29 november 2022. In

laatstgenoemd rapport zijn de deskundigen uitgesproken positief over de zeldzaamheidswaarde van het pand, niet alleen voor de gemeente Heemstede maar óók op nationaal niveau. In nationaal opzicht heeft het gebouw volgens dat advies als voormalig districtspostkantoor uit de bouwperiode 1950-1960 hoge typologische zeldzaamheidswaarde.

Dat nu uitgerekend dít beeldbepalende, markante pand wordt voorgedragen als potentieel geschikte locatie voor de opvang van 50 (mannelijke) asielzoekers wekt zeer veel verbazing en is tevens verontrustend. Wij maken ons grote zorgen om het behoud en de bescherming van alle monumentale en zeldzaamheidskenmerken. Die kenmerken bevinden zich zoals gezegd niet uitsluitend aan de buitenzijde van het pand en in de architectuur en de geschiedenis van het pand maar zeker óók aan de binnenzijde. Door 50 wooneenheden te realiseren in het pand en het geschikt te maken voor bewoning met alle (sanitaire) faciliteiten die daarbij horen, is er ernstige vrees voor aantasting van de bijzondere, monumentale kenmerken. Ook brandgevaarlijkheid door roken binnen de woonunits is een niet te verwaarlozen risico op (onherstelbare) schade aan het pand. De kans is zeer aannemelijk dat door de verbouwing, de voorgenomen jarenlange bewoning (waardoor het pand intensief gebruikt gaat worden) na ommekomst van de periode dat er asielopvang zou plaatsvinden, een groot deel van de monumentale kenmerken op zijn minst onherstelbaar is beschadigd en daarmee verloren is gegaan. Dat kàn en måg niet gebeuren. In het verlengde daarvan ligt immers bovendien het risico besloten dat na afloop van de asielopvang periode het pand zodanig is aangepast en aangetast dat de argumenten om het te willen behouden als monument niet langer opgaan. Een sloop van dit prachtige en voor Heemstede en zelfs nationaal van groot cultuur historische belang zijnde pand, ligt dan mogelijk alsnog in het verschiet.

De eigenaar van het pand heeft aangegeven te willen meewerken aan het beschikbaar stellen van het pand voor de opvang van asielzoekers. Dat wekt geen verbazing. Hiervoor ontvangt hij een substantiële vergoeding. Hangende het door de eigenaar ingestelde hoger beroep bij de Raad van State tegen de uitspraak van de bestuursrechter om de monumentenstatus toe te staan, is een bron van inkomsten voor het momenteel leegstaande pand voor hem (zeer) ongetwijfeld welkom. Als daarbij ook nog een reële kans op teloorgang van het pand in beeld komt, zal dat mogelijk een extra drijfveer voor de eigenaar zijn om het pand beschikbaar te stellen. Dat vergoot de kans dat na ommekomst van de asielopvang – waarvoor hij zoals gezegd een aanzienlijke vergoeding zal ontvangen – hij alsnog de monumentale waarde van het pand kan betwisten en kan overgaan tot de door hem gewenste sloop en nieuwbouw. De eigenaar heeft er geen enkel belang bij het pand en de monumentale kenmerken ervan te beschermen indien het wordt verbouwd en gebruikt. Een zeer verontrustend en zorgelijk gegeven waarvoor de gemeente haar ogen niet mag sluiten.

II. Winkelstraat

Het winkelgebied Binnenweg/Raadhuisstraat maakt Heemstede een mooie en aantrekkelijke gemeente. Door de verscheidenheid aan winkels, horeca en dienstverleners, heeft de straat een grote aantrekkingskracht en sociale functie in de omgeving. Niet alleen de eigen inwoners van de gemeente Heemstede maar ook bezoekers uit omliggende gemeenten komen dagelijks tot wekelijks naar ons dorp om daar hun boodschappen te doen, te winkelen, horecagelegenheden te bezoeken, samen te komen op straat en te genieten van de verschillende evenementen die er gedurende het jaar plaatsvinden en een groot publiek trekken.

De beeldvorming bij een AZC middenin het winkelgebied zal het imago van de straat en het gevoel van veiligheid van winkelend publiek, negatief beïnvloeden. Dit zal zijn weerslag krijgen op de aantrekkelijkheid van onze winkelstraat en de aantrekkingskracht van nieuw te vestigen ondernemers.

In een tijd die voor winkeliers sowieso al uitdagend is in de concurrentiestrijd met online winkels, moet onze straat het hebben van de sfeer, de veiligheid en het diverse, kleinschalige winkelaanbod. Dat komt door de vestiging van een AZC op deze plek ernstig onder druk te staan.

III. Selectieproces

De gemeente heeft extern onderzoek laten doen door Sweco en Sweco gevraagd een locatieverkenning voor de opvanglocaties van asielzoekers uit te voeren. Het onderzoek is onvolledig, onjuist en met grote vooringenomenheid uitgevoerd. Hoe kan het bestaan dat van de 47 locaties die in Heemstede aan Sweco zijn voorgelegd er slechts 2 geschikt lijken voor de opvang van zo'n 50 asielzoekers? De eerste vraag had moeten zijn: hoe kan de gemeente Heemstede voldoen aan haar wettelijke taak om opvangplaatsen te creëren? Er is veel belang toegekend aan de beschikbaarheid van een locatie op korte termijn en dat is hoofdzakelijk redengevend voor deze conclusie. Het kan en mag echter niet zo zijn dat snelheid meer gewicht in de schaal legt dan het grondiger onderzoeken van andere locaties waarvoor volgens het onderzoek van Sweco als bezwaar 'slechts' heeft te gelden dat er onvoldoende parkeerplaatsen overblijven (zie bijvoorbeeld de locaties Sportparklaan Parkeerterrein, Parkeerterrein Eikenlaan, Parkeerterrein P+R Roemer Visscherplein, Parkeerterrein Nijverheidsweg). Ook is bijvoorbeeld de locatie Constantijn Huygenslaan geschikt gebleken maar niet voldoende duidelijk waarom die locatie is afgefallen terwijl daarvoor niet de bezwaren gelden zoals die wel bestaan voor de locatie Binnenweg 160 (monumentale staat en inbreuk winkelgebied).

Het Sweco onderzoek is volstrekt onzorgvuldig uitgevoerd. Er zijn diverse andere locaties te bedenken die gewoonweg niet zijn onderzocht.

IV. Verkeerde feiten en informatie

Wij zijn als bewoners bijzonder verbolgen over het feit dat de gemeente niet open en eerlijk communiceert richting haar eigen bewoners. Het heeft er alle schijn van dat de gemeente probeert haar inwoners verkeerd voor te lichten en een onjuist beeld voor te spiegelen ter voorkoming van (teveel) weerstand. Op de website van het COA staat duidelijk:

- dat onder kleinschalige asielopvang dient te worden verstaan een opvang van minder dan 150 mensen. In geval van kleinschalige opvang van < 100 mensen is het uitgangspunt dat er géén permanente begeleiding en beveiliging op de locatie aanwezig is. Er wordt in dat geval gewerkt met andere maatregelen waaronder 'slechts' camera's;
- dat de looptijd van kleinschalige opvang bij voorkeur méér dan vijf jaar is (kosten-baten) en het COA altijd gaat voor een huurperiode van vijf plus vijf jaar; de eerder genoemde periode door de wethouder van 3 jaar is gewoon een leugen.
- dat het COA géén afspraken maakt over de samenstelling van de groepen; in aanvulling hierop: op de eerste bewoners informatieavond van 25 maart jl. heeft een medewerker van het COA desgevraagd aangegeven dat de kans zeer reëel is dat de groep van 50 te plaatsen personen aan de Binnenweg 160 zal bestaan uit uitsluitend alleenstaande mannen.

V. Veiligheid, leefbaarheid en overlast

Een aantal van 50 (mannelijke) personen huisvesten op één adres is veel. Zeker als dit hoofdzakelijk 50 individuen zijn en geen samenhangende groep bekenden of familie van elkaar. Het zal gaan om een groep uit nood bij elkaar geplaatste asielzoekers. In zijn algemeenheid vraagt het samenleven van een groep mensen op eenzelfde woonplek met anderen, niet zijnde familie, om tolerantie en verdraagzaamheid. Zeker voor asielzoekers die in Nederland ontheemd zijn en (nog) niet geworteld. Zij kampen – begrijpelijk – niet zelden met trauma's, eenzaamheid, verdriet, verveling, boosheid en frustratie. De praktijk leert dat dit helaas niet zelden gepaard gaat met spanningen en frustraties die

uitmonden in agressie en geweld. Dit laat zich weliswaar gezien de (soms traumatische) achtergrond en geschiedenis verklaren maar een winkelstraat en woonwijk als de Binnenweg laat zich daarmee niet combineren. Zeker als er geen permanente begeleiding en beveiliging aanwezig is, zijn de risico's van overlast en onveiligheid reëel en onverantwoord. De winkelstraat heeft een belangrijke sociale en verbindende functie voor ons dorp.

De Binnenweg is voor veel Heemstedenaren en ook bewoners uit omliggende gemeenten een doorgaande fietsroute. Ook veel uitgaanspubliek van en richting Haarlem fietst 's avonds en 's nachts over de Binnenweg. Wij voorzien ook daarvoor veiligheidsrisico's en een afname van de belangstelling voor de Binnenweg als mooie en fijne straat om doorheen te fietsen.

Hoewel asielzoekers (kennelijk) mogen werken als zij (nog) geen verblijfsstatus hebben, is het niet reëel te verwachten dat er voor 50 (mannelijke) asielzoekers een baan in het verschiet ligt in het winkelgebied in Heemstede dan wel de directe omgeving. Nog daargelaten of iedereen in staat is om te werken. Op zijn minst een deel van hen zal verstoken blijven van een dagvullend programma. In combinatie met een gebrek aan een sociaal netwerk in Nederland en voldoende middelen om te reizen, maken wij ons er zorgen over wat dit voor de Binnenweg betekent in overlastgevende zin. Overlast en een gevoel van onveiligheid bij omwonenden en bezoekers van de straat gaan hand in hand.

In verschillende AZC-gemeenten wordt overlast gemeld en dit wordt bevestigd door bronnen van de overheid, namelijk (i) onvoldoende dagbesteding voor bewoners, wat kan leiden tot verveling en problematisch gedrag, (ii) culturele verschillen in omgangsvormen, wat spanningen met de lokale bevolking kan veroorzaken, (iii) taalbarrières die communicatie met handhaving en zorginstanties bemoeilijken en (iv) toename van winkeloverlast, waaronder diefstal en intimiderend gedrag in supermarkten en buurtwinkels (CBS criminaliteitsrapport, 2023). Daarbij is de locatie midden in een winkelstraat op zijn minst gezegd onverantwoord.

Verzoek: Gezien de structurele tekorten verzoeken wij de Gemeente om:

1. Een onafhankelijke capaciteitsanalyse voor politie en beveiliging uit te voeren.
2. Concrete afspraken te maken over extra beveiligingsmiddelen, inclusief structurele financiering voor preventieve handhaving.
3. Een incidentenrapportagesysteem op te zetten om overlast en criminaliteit te monitoren.
4. Transparante communicatie over veiligheidsmaatregelen naar inwoners van Heemstede.

Conclusie

Wij concluderen dat het zeer onwenselijk, onverstandig en onverantwoord is om de locatie aan de Binnenweg 160 voor te dragen bij het COA voor de mogelijke opvang van asielzoekers. Deze locatie is daarvoor gelet op bovenstaande punten niet geschikt. Er zal gezocht dienen te worden naar andere locaties waarvoor bovenstaande zwaarwegende bezwaren niet aanwezig zijn. Het uitgangspunt dat de locatie Binnenweg 160 op korte termijn beschikbaar is voor opvang, hetgeen deze locatie volgens de gemeente in vergelijking met andere potentiële opvanglocaties in het bijzonder geschikt maakt voor voordracht aan het COA, is derhalve discutabel en onacceptabel.

Een verantwoord besluit vereist een zorgvuldige afweging van veiligheid, leefbaarheid en handhavingcapaciteit. Daarom roepen wij de gemeente op om de belangen van de inwoners van Heemstede serieus te nemen en het voorgenomen besluit te heroverwegen.

Voorstel

Voor een betekenisvolle invulling van het pand aan de Binnenweg 160 denken wij graag mee en zien wij verschillende opties die een mooie bijdrage én toevoeging leveren aan de aantrekkingskracht van de mooie, gezellige en levendige winkelstraat die de Binnenweg nu (nog) is. Al eerder deden wij daarvoor suggesties. Gelezen de laatste Cultuurnota van de Gemeente Heemstede ('Cultuur de verbindende factor 2022-2024') waarin wordt benadrukt dat ernaar moet worden gestreefd het culturele klimaat in ons dorp te behouden en het cultuurhistorisch besef te vergroten, was het besluit tot aanwijzing van het oude postkantoor als monument een logische beslissing. Als dit wordt gecombineerd met een culturele bestemming van het pand is dat daarmee volledig in lijn. Zo zou de Binnenweg 160 een bijzonder mooie locatie zijn voor een culturele invulling als theater, filmhuis, muziekschool, galerie/expositieruimte, atelier, museum, dansschool, verzamelplaats voor kunstenaars en dergelijke of als bibliotheek.

Verzoek aan de gemeente

1. De locatiekeuze te heroverwegen en te onderzoeken of een geschiktere locatie beschikbaar is die minder impact heeft op de veiligheid en leefbaarheid in Heemstede.
2. Een onafhankelijke capaciteitsanalyse voor politie en beveiliging te verrichten, om vast te stellen of handhaving bij het AZC haalbaar is zonder de veiligheid in Heemstede te ondermijnen.
3. Een concreet maatregelenplan op te stellen, inclusief afspraken over extra beveiliging, incidentenrapportage en transparante communicatie met inwoners.

Rechtsmiddelen

Wanneer de gemeente ondanks de bezwaren, zorgen en bedenkingen van omwonenden mocht overgaan tot het nemen van een besluit tot voordracht aan het COA van de locatie Binnenweg 160 als opvanglocatie, zullen wij daartegen alle mogelijke en opvolgende rechtsmiddelen aanwenden. Hetzelfde geldt voor besluiten die het COA neemt of vergunningaanvragen die (door het COA) worden gedaan. Ook daartegen zullen de openstaande rechtsmiddelen worden ingesteld teneinde te voorkomen dat de locatie Binnenweg 160 een opvanglocatie wordt.

Namens de volgende 37 omwonenden en belanghebbenden,

